

Protokoll 10/2024

fört vid Norra innerstadens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 oktober 2024 kl. 18:00-19:20,
Väderkvarnens samlingsal, Brunngatan 26

Ledamöter

Petter Martinsson (S) Ordförande
Petra Gardos Ek (M) 1:e vice ordförande
Anna Ekström (S) §9, §12, §§15-18
Bengt-Olov Tengmark (S)
Noor Karim Löfgren (S)
Tomas Dillén (V)
Camille Gelfgren (V)
Amelie Langby (M)
Anders Lindman (SD)
Linnéa Sandström Lange (L)
Sanna Eliasson (S) §10 ersätter Anna Ekström (S) pga jäv
Maria Walter (MP) ersätter Vakant (MP)
Fredrik Strömsten (M) ersätter Magnus Granat (M)
Göran Råsmar (C) ersätter Daniele Fava (C)

Ersättare

Sanna Eliasson (S) §9, §12, §§15-18
Ola Olsson (S)
Luna Recabarren (S)
Jaime Barrios (V)
Linnea Jonsson Axelsson (V)
Ann-Christine Carlberg (SD)
Gaby Roseen (KD)

Övriga närvarande

Jesper Ackinger Stadsdelsdirektör
Adam Berglund Förvaltningssekreterare
Gosia Holmberg Avdelningschef
Maria Härenstam Avdelningschef
Cornelia Schroeder Lundberg Avdelningschef
Nina Svensson Nämndsekreterare
Vlasta Marcikic Avdelningschef

Paragraf

§§9-10, §12, §§15-18

Sekreterare

Nina Svensson

§ 9**Planärende på samråd – Uppfinnaren 2 m.fl.**

NI 2024/1158

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till detaljplan för Uppfinnaren 2 samt del av Uppfinnaren 5 i stadsdelen Östermalm i Stockholm har upprättats av stadsbyggnadskontoret. Planförslagets syfte är i huvudsak en ändring av användningsbestämmelse, från offentligt ändamål till användningen kontor samt skolverksamhet, utan krav på friyta. Planområdet utgörs till störst del av fastigheten Uppfinnaren 2 vilken är privatägd och ligger i sin helhet på kvartersmark. En mycket liten del av planområdet utgörs av fastigheten Uppfinnaren 5, även den på kvartersmark. Befintlig byggnad inom planområdet nyttjas idag för kontorsändamål. Den uppfördes mellan 1912-26, då för fortifikationsförvaltningens räkning. Fastigheten är idag blåklassad enligt stadsmuseets klassificeringskarta och är synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Planområdet ligger inom riksintresseområde för Stockholms innerstad med Djurgården.

Förvaltningen har inga synpunkter på förslaget, utan anser att det är positivt att användningsbestämmelsen justeras så att den stämmer överens med vad byggnaden använts till idag och möjliggör för en framtida användning för utbildningslokaler. Det är också positivt att förslaget innebär skydds- och varsamhetsbestämmelser i syfte att bevara den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/1158-16 Yttrande över planärende på samråd - Uppfinnaren 2 m.fl.
- NI 2024/1158-12 Bilaga 1. Planbeskrivning
- NI 2024/1158-10 Bilaga 2. Plankarta

§ 10**Planärende på samråd – Västra Hagastaden**

NI 2024/1230

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har bjudit in bland annat Norra innerstadens stadsdelsnämnd till samråd om förslag till detaljplan för Västra Hagastaden. Förvaltningen är positiv till att denna del av Hagastaden utvecklas med bland annat idrotts- och kulturcentrum, bostäder, kontor samt nya offentliga rum.

Enligt förvaltningen är det välkommet att det planeras seniorlägenheter eftersom andelen äldre förväntas öka i stadsdelsområdet och det finns behov av olika typer av boenden för den målgruppen. För stadsdelsnämndens del innebär planförslaget att en ny park tillkommer inom ansvarsområdet. Enligt förvaltningen är det positivt då behoven av offentliga gröna miljöer är stort i denna tätt bebyggda del av staden. Förvaltningen ser dock stora utmaningar i att i detta bullerutsatta läge få till en park med goda vistelsevärden. Enligt förvaltningen behöver det studeras vidare hur de negativa konsekvenserna från buller och partiklar kan minimeras i parken. I och med planerat idrotts- och kulturcentrum kommer Västra Hagastaden innehålla viktiga målpunkter för barn och unga och förvaltningen vill därför understryka vikten av att det skapas trygga och säkra gaturum inom och till området. Även en väl fungerande kollektivtrafik med trygga, tillgängliga och säkra anslutningar är en viktig förutsättning för barns och ungas rörelsefrihet. Överlag är ett tydligt tillgänglighetsperspektiv viktigt i fortsatt planering.

Jäv

Anna Ekström (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Yrkanden

Göran Råsmar (C), Linnea Sandström Lange (L) och Petra Gardos Ek m.fl. (M) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

2. Att därutöver anföra följande:

Stadsbyggnadskontoret har bjudit in Norra innerstadens stadsdelsnämnd till samråd om förslag till detaljplan av den avslutande etappen, etapp 3 Västra Hagastaden. Vi ansluter oss till förvaltningens positiva syn på planen i stort. När planen förverkligas kommer hela området och kringliggande gator med sekelskiftes hus att lyftas, Norra Stationsgatans västra del blir en mera ombonad gata och tack vare den nya bebyggelsen bullerdämpad och mera attraktiv. Vi menar dock att flera trivsel- och säkerhetshöjande åtgärder bör innefattas i planen.

Trafikmiljö

Den tänkta genomfarten från korsningen Karlbergsvägen-N Stationsgatan och vidare in i Solna via Tomtebodavägen riskerar att dra till sig mycket trafik. Den kan bli en smitväg mellan Vasastan och Solna. Främst Karlbergsvägen riskerar då att få mycket mera trafik, vilket är olyckligt med tanke på alla skolor längs Karlbergsvägen (3 förskolor, en grundskola, tre gymnasier) och med ett myller av barn och ungdomar som rör sig över gatan. Idag är efterlevnaden av 30 km-gränsen dålig och den lär inte bli bättre om inget görs för att dämpa trafiken på Karlbergsvägen. Gatan måste kompletteras med fartbubblor och fartradar.

Karlbergs plats

Karlbergs plats, den lilla planerade parken i korsningen Rörstrandsgatan- Karlbergsvägen-Norra Stationsgatan är efterlängtd. Den ligger lite vid sidan av, vilket gör att åtgärder för ökad trygghet måste till. Varför inte göra en mindre del av Karlbergs plats till spontanidrotts-område? En boulebana liksom ett utegym är inte särskilt utrymmeskrävande men gör att platsen blir mera attraktiv, mera befolkad och därmed tryggare. Buller- och luftkvaliteten befaras i samrådsmaterialet vara tveksam, men beakta då att boende i närområdet inte upplever att utemiljön är dålig, precis bakom den planerade parken har boende exponerats för och levt med detta utan stora problem. En park är ju ett område där man inte uppehåller sig någon längre tid, vilket gör att hälsoriskerna torde vara små.

Seniorbostäder

Längs Norra Stationsgatan planeras 60 seniorlägenheter i tre huskroppar. Seniorer vistas mera i bostaden än yrkesverksamma vilket medför att balkonger är särskilt uppskattade. Samtliga seniorlägenheterna bör därför utrustas med balkonger, av planen framgår inte hur detta är tänkt. Det är vidare viktigt att stimulera seniorers

rörelsebehov. Sannolikt rör det sig främst om yngre-äldre i boendena vilket förstärker behovet av att stimulera rörelse men även socialt utbyte. Även här menar vi att utegym och boulebana skulle passa in. Liksom alla byggnader bör seniorbostäderna radonskyddas eller radonsäkras beroende på markradon i området.

Spontanidrott för ungdomar

Det är långt till idrottsplatser eller andra idrottsytor i området. Längs den nya husraden på Norra Stationsgatan borde man kunna få plats med t ex en eller två 3 x 3-basketplaner med ett ytbehov av 11 x 15 m per plan för att tillgodose rörelsebehovet hos ungdomar i 7-18 årsåldern. Planering av en sådan utomhusyta kan lämpligen göras tillsammans med KFUM Central som är stark intressent i idrottshallen som ska byggas i etappens östra ände.

Ersätтарыttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom förslaget från Göran Råsmar (C), Linnea Sandström Lange (L) och Petra Gardos Ek m.fl. (M).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Göran Råsmar (C), Linnea Sandström Lange (L) och Petra Gardos Ek m.fl. (M), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Göran Råsmar (C), Linnea Sandström Lange (L) och Petra Gardos Ek m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda uttalanden

Petter Martinsson m.fl. (S), Tomas Dillén m.fl. (V) och Maria Walter (MP) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Vi delar förvaltningens förslag till beslut och vill därutöver anföra:

Ett bostadsbyggande där det byggs fler hyresrätter med överkomliga hyror är en av stadens viktigaste prioriteringar. Målet är att 140 000 bostäder byggs i staden mellan år 2010 och 2035 med en blandning av upplåtelseformer, boendetyper och bostadsstorlekar i alla delar av staden. Minst hälften av

bostäderna som byggs ska vara hyresrätter. Takten i byggandet av både allmännyttiga och privata hyresrätter ska öka.

Andelen hyresrätter i Norra innerstaden var år 2023 runt 30 %, vilket är väsentligt lägre än genomsnittet för hela staden. Denna andel behöver öka, för att bryta den geografiska segregationen och öka den sociala hållbarheten.

Den rödgröna majoriteten ser positivt på att det planeras seniorlägenheter i Västra Hagastaden. De cirka 60 lägenheterna blir ett välkommet tillskott för stadsdelens växande andel seniorer. Vi vill understryka vikten av att fler bostäder med upplåtelseformen hyresrätt byggs i vår stadsdel.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/1230-29 Yttrande över planärende på samråd - Västra Hagastaden
- NI 2024/1230-6 Bilaga 1. Planbeskrivning
- NI 2024/1230-5 Bilaga 2. Plankarta

§ 12**Remiss av Klimathandlingsplan 2024-2030**

NI 2024/987

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått Klimathandlingsplan 2024-2030 på remiss för yttrande till kommunstyrelsen senast den 25 oktober 2024. Stadens innevarande Klimathandlingsplan 2020-2023 löpte ut under 2023 och har reviderats parallellt med att stadens Miljöprogram reviderats. Stadens klimatambitioner och målen om att inkludera klimaträttvisa, delaktighet och konsumtionsperspektivet har lett till en bredare ansats i den reviderade planen. Omställningsområdena beskrivs i varsitt avsnitt och planen innehåller även cirka 140 åtgärder. För varje åtgärd finns ansvariga nämnder och bolagsstyrelser utpekade, endera som huvudansvariga eller som delansvariga. Förvaltningen berörs av totalt 30 åtgärder, varav 9 som huvudansvarig för planering, genomförande och uppföljning. För övriga 21 åtgärder är förvaltningen delansvarig och bidrar i genomförandet under ledning av utpekad nämnd.

Förvaltningen är positiv till den föreslagna Klimathandlingsplan 2024-2030 med syfte att minska utsläppen såväl i staden som globalt. Då revideringen har skett parallellt med revideringen av stadens miljöprogram blir kopplingen mellan dokumenten tydlig, vilket är positivt. Förvaltningen upplever dock att handlingsplanen skulle kunna förenklas och kortas ner för att bli mer kraftfull. Remissversionen har en mer visionär och utforskande karaktär.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M) yrkar:

1. Att avstyrka förslaget till klimathandlingsplan.
2. Att därutöver anföra:

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Just därför menar Moderaterna att det är av största vikt att klimatomställningen både är effektivt, upplevs som legitim av stockholmarna samt kombinerar

minskade klimatutsläpp med ökad tillväxt och en mer levande stad.

Moderaterna menar att den rödgröna majoritetens införande av miljözon klass 3 i City – om mindre än två månader – är ett tydligt exempel på när staden gör fel utifrån alla de områden vi bedömer som viktiga. Miljözonen är inte effektiv för att minska luftföroreningarna (då de snare kommer flytta från city till omgivande områden än minska dem). Den lär inte leda till en snabbare omställning av bilflottan då Stockholm ännu ligger under EU:s mål vad gäller tillgänglig laddinfrastruktur. Stockholmare som hittills tillfrågats har ställt sig kritiska till det hastiga införandet och det lokala näringslivet har överklagat införandet med hänvisning till att de varken lyssnats på under beslutsprocessen och att införandet riskerar 1500-2000 jobb i City. Miljözonen klass 3 i City riskerar bli ett avskräckande exempel på hur man effektivt tar död på en stadskärna och försvårar för inte minst Stockholms småföretagare.

För att minska Stockholms klimatavtryck är elektrifieringen av vägtransport avgörande kombinerat med att fånga in och lagra koldioxid. Stockholm kan och bör göra mer hållbara och klimatsmarta inköp och upphandlingar – med respekt för stockholmarnas skatteintäkter och att detta behöver ske så kostnadseffektivt som möjligt.

Både Miljöprogrammet och Klimathandlingsplanen aktualiserar frågan om kommunal rådighet. Stockholms stad har ett stort och viktigt ansvar att minska sina egna konsumtionsbaserade utsläpp och möjliggöra mer cirkulära kretslopp. Men att på kommunal nivå ha rådighet över vilka/hur mycket varor stockholmarna konsumerar är varken önskvärt eller möjligt. Medan stadens miljöprogram ska ta sikte på att genomföra mer hållbara upphandlingar och inköp i de egna verksamheterna, är liknande mål för stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp dömda att misslyckas och heller inte önskvärt i en öppen och frihandelsvänlig ekonomi.

Vad gäller en rättvis och inkluderande omställning vill Moderaterna lyfta problemet med att allt för många stockholmare upplever det offentliga rummet som uttryckt. Det är utifrån den här parametern också tragiskt att styret i Stockholms stad inte gjort mer för att förhindra de massiva neddragningarna av kollektivtrafiken kombinerat med historiska prishöjningar av densamma. Det försvårar både deltagandet i resten av staden och samhället för tiotusentals stockholmare och gör även deras chanser att vara en del av omställningen betydligt mindre.

Göran Råsmar (C) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Klimatet är vår tids ödesfråga. Klimatarbetet måste drivas både i EU och i Sverige, såväl som lokalt här i Stockholm. Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030 och en fossilbränslefri stad senast 2035. Staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 och trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nås behöver vi jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar.

Generellt sett finner vi ambitionsnivån i den föreslagna klimathandlingsplanen tillräcklig men däremot saknas reell handlingskraft. Vilket är precis det som Stockholm och klimatet behöver. En handlingsplan utan konkreta förslag på nödvändig handling reduceras snarare till ännu en skrivbordsprodukt som i slutändan kommer att göra endast marginell, om ens någon, skillnad för klimatet. Vi kan bland annat läsa om flertalet målsättningar utan förutsättningar. Exempelvis förslaget att halvera utsläppen från konsumtion jämfört med 2019. Där har Stockholms stad relativt små möjligheter att ensamt göra så stor skillnad. Förslaget sätter alldeles för stor tilltro till att genom ”samverkan” med andra myndigheter och genom ”kommunikation” lyckas förändra stockholmarnas beteenden att halvera sina utsläpp från konsumtion.

Vidare saknas tydliga och transparanta kostnadsanalyser – det är exempelvis orealistiskt att skrota en fungerande maskinpark redan till 2025 – både ur ekonomisk och teknisk synvinkel.

Centerpartiet ser också en brist i att programmet saknar konkreta mål om hur mycket koldioxid som ska fångas in genom bio-CCS för att minska utsläppen. Bio-CCS är ett mycket viktigt verktyg som borde ges mer utrymme i klimathandlingsplanen.

Ett ytterligare område där förslaget till klimathandlingsplan är bristfälligt rör matens roll för en hållbar omställning. Detta trots att matkonsumtionen i Stockholm står för 15 procent av

konsumtionsutsläppen. Centerpartiet tycker att ett stadsövergripande mål om hundra procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt, behövs. Dessutom tycker vi att klimathandlingsplanen borde ta fram initiativ för att öka andelen viltkött. Ur ett klimat- och hälsoperspektiv innebär viltkött kortare transporter samt att köttet är fritt från antibiotika, färgämnen, nitrit och andra tillsatser. Centerpartiet beklagar också att bland de 133 remissinstanser som styret har valt att skicka klimathandlingsplanen till så finns inte några av de viktigaste samhällsaktörerna inom livsmedel och matproduktion såsom LRF, Lantmännen och Livsmedelsföretagen med. Det var tydligen viktigare för den styrande majoriteten att skicka klimathandlingsplanen på remiss till Instagramkontot ”Medveten_i_stan”.

En långsiktigt hållbar klimatpolitik förutsätter både delaktighet och ett brett folkligt stöd. Ska vi klara omställningen i Stockholm, måste vi genomföra den på ett sätt som gör att olika människor och branscher kan känna sig involverade; att alla känner att de blir vinnare om de deltar i klimatomställningen. Delaktigheten skapar grunden till samhällsförändringarna. Alternativet – en omställning som bara omfattar vissa, men där andra grupper ställs utanför eftersom de inte har råd eller möjlighet att ställa om – riskerar att leda till motreaktioner, kortsiktiga svängningar i politiken och bristande långsiktighet. Istället för klimatomställning får vi politikomsvängning. Centerpartiet vill att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet. Klimathandlingsplanen bör spela en avgörande roll för att nå detta.

Linnea Sandström Lange (L) yrkar:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att utöver det anföra följande:

Som landets största kommun och tillväxtmotor, vilar ett stort ansvar på Stockholms stad att gå före och visa vägen i klimatomställningen. Liberalerna är positiva till att en klimathandlingsplan för staden tas fram och välkomnar dess högt ställda mål. Ska vi lyckas krävs det både hög ambition och genomförbarhet.

Att planen har ambition framgår tydligt, däremot genomförbarhet och konkretisering är något som behöver framgå tydligare.

Liberalerna efterfrågar en tydligare åtgärdsplan i hur den styrande majoriteten avser implementera, så att klimathandlingsplanen blir verklig politik med en reell påverkan på vårt klimat i positiv riktning.

Här har Liberalerna lyft elektrifiering som ett konkret förslag för att nå stadens mål. Vi ser att det finns stora behov av att öka ambitionen i att rulla ut fler laddstolpar, framförallt där människor har sina elbilar – exempelvis i flerbostadshus och garage.

Elektrifieringen kräver också tillgång till en klimatpositiv och pålitlig energikälla, stadens energimix ska därför utöver vind, sol och vatten även inkludera kärnkraft. Något vi saknar i gällande förslag. Ska vi lyckas med både elförsörjning och klimatmål så måste samtliga energikällor ges utrymme i stadens energimix.

Vidare menar Liberalerna att den tekniska utvecklingen oftast kommer från idérika entreprenörer och företag som driver på nya och innovativa lösningar för att möta klimatproblemen. Där ska staden ta en aktiv roll i att agera samarbetspart tillsammans med näringsliv för att utveckla stadens hållbarhets- och cirkulära arbete. Exempelvis finns det många inom bygg- och bostadssektorn som sitter på innovativa lösningar som skulle gynna både klimatet, staden och vårt näringsliv.

Liberalerna anser att den här klimathandlingsplanen är en bra start men med stort utrymme för förbättring och vi efterfrågar en större konkretisering av majoriteten för att omsätta planen till verklighet.

Anders Lindman (SD) yrkar:

1. Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att Stockholms stad skall ta en ledande roll i miljö- och klimatarbetet, och fungera som ett framstående exempel för andra. Varje skattekrone bör investeras i åtgärder som är samhällsekonomiskt lönsamma och som ger största möjliga minskning av utsläppen. Symboliska eller principiella insatser utan bevisad effekt skall undvikas. Dessutom skall samtliga åtgärder regelbundet utvärderas för att säkerställa effektiviteten.

Stockholm skall även fokusera på att förbättra närmiljön genom att begränsa nybyggnation i grönområden, intensifiera arbetet med sanering av förorenade vattendrag och sjöar, samt kontinuerligt pröva nya metoder för att förbättra folkhälsan.

Staden bör inte ensidigt fokusera på att minska koldioxidutsläppen till varje pris, särskilt inte när marginalkostnaderna är höga. Istället bör Stockholm satsa på att utöka det internationella klimatbiståndet, bland annat genom att skicka experter inom miljö och energieffektivitet till utvecklingsländer.

Sverigedemokraterna har lagt fram ett alternativt Miljöprogram 2030, som bygger på dessa visioner och ambitioner. Därför föreslås en total översyn av den nuvarande klimathandlingsplanen.

Ersätтарыttranden

Gaby Roseen (KD) lämnar följande ersätтарыttrande till protokollet:

Stockholm klassas återkommande som en av världens mest gröna och hållbara städer, ofta som den mest hållbara i flera internationella rankingar. Det är inte konstigt med tanke på att stadens näringsliv bland annat består av världsledande aktörer inom innovation och grön teknik, framstegshungriga entreprenörer och IT-talanger från hela världen. Staden består till drygt två tredjedelar av grönblå ytor, till överväldigande del grönyta trots en mycket omfattande stadsutveckling i över ett decennium. Stockholmare är dessutom tredje bäst i världen att välja kollektivtrafik framför egen bil, de bor i energieffektiva bostäder och 98 procent av deras avfall återvinns eller blir till energi.

Tack vare teknikutvecklingen har staden bevisat att tillväxt i både ekonomi och befolkning kan gå hand i hand med minskad klimatpåverkan genom omställning, inte avveckling. Sedan år 2010 har stadens koldioxidutsläpp mer än halverats samtidigt som befolkningen vuxit med omkring 20 procent. Utsläppen av svaveldioxid och kolmonoxid, vilka historiskt sett utgjort ett stort problem, har minskat med mellan 86 – 94 procent sedan år 1990. Vissa föroreningar har minskat så pass mycket sedan 90-talet att de inte längre mäts. Stockholm är på rätt väg och omställningen går allt snabbare, särskilt inom transportsektorn som utgör en stor andel av kvarvarande utsläpp. Nära 75 procent av sålda bilar i Stockholm är laddbara fordon vilket är en dubbling på bara 3 år. Sammantaget finns det många segrar för stockholmarna att vara stolta över.

Dock finns det fortsatt utmaningar att hantera för att uppnå en klimatneutral stad. När staden växer behöver byggsektorn ställa om, gammal industrimark saneras och hållbara bostäder byggas. När stockholmarna blir fler behöver förskolor och skolor fasa ut miljö- och hälsoskadliga kemikalier, sårbara grupper skyddas från effekterna av extremväder och möjligheten att göra smarta val i vardagen säkerställas. Här är vi eniga.

En ändamålsenlig, renodlad politik är en grundläggande förutsättning för att vinna acceptans från invånarna i en stad i omställning, samt deras förståelse för de åtgärder politiken utför med deras skattemedel. Symbolpolitiska åtgärder som försvårar vardagen, fördyrar arbetet och bara förflyttar utsläppen är därför inte bara ineffektiva, de riskerar även att bidra till ett motstånd mot en välbehövd omställning. Tyvärr innehåller styrets klimathandlingsplan mycket av denna symbolpolitik.

Exempelvis driver styret linjen att våra yngsta barn och äldsta äldre ska äta mer vegetariskt i klimat- och miljösyfte, istället för att utveckla deras måltider för att fler ska få i sig näringsriktig, god mat. Detta samtidigt som till och med stadens inköpskategori IT och kommunikation har högre klimatpåverkan än de måltider som staden serverar. Kristdemokraterna prioriterar att stadens unga och äldre ska få näringsrik och god mat, över styrets symbolpolitik som har ytterst marginell effekt på klimatet men som kan få ödesdigra konsekvenser för näringsintaget.

Även styrets ambition om att ”skapa utökade möjligheter för stockholmarna att hyra, reparera, byta, dela, låna eller ge istället för att köpa nytt”, är exempel på dålig symbolpolitik. Det specificeras inte i klimathandlingsplanen hur dessa möjligheter ska ”utökas”, men om det syftar till att staden ska tillhandahålla dessa tjänster så finns det redan privata aktörer som gör det. Kommuner får enligt kommunallagen inte heller bedriva verksamheter som är av en sådan karaktär att de typiskt sett tillhandahålls av andra aktörer, som till exempel det privata näringslivet.

Styrets klimathandlingsplan lägger också mycket vikt vid det som staden har mycket liten rådighet över. Framförallt avseende stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp, som utgör ett stort fokus i styrets miljöpolitik. Stundtals fås intrycket att styrets miljöpolitik går ut på att förvandla staden till en aktivistisk lobbyorganisation, med fokus på att förändra det staden inte har rådighet över. Ett talande

exempel är den uttalade visionen om att staden ska ”arbeta aktivt med att påverka regeringen och regionen”, för att dessa ska ”ta sitt ansvar”. Detta bland annat i syfte att genomföra styrets önskade trafikminskning, vilken bara bedöms kunna genomföras till hälften med de verktyg som staden har rådighet över. Styrets klåfingrighet och aktivism är i detta avseende slående. Det åligger inte heller stadens att ”främja ett lokalt och regionalt semestrande” för stockholmarna. Stadens invånare är myndiga och borde anses kunna ta egna beslut om var de vill semestra, utan politiska pekpinnar.

Styrets aktivism och symbolpolitik speglas i försöken att flytta fokus från utsläpp och hållbarhet till socioekonomiska frågor, identitetspolitik och ifrågasättandet av vårt västerländska ekonomiska system. Detta är inte minst tydligt i skrivningarna om att dagens stockholmare skulle ha ärvt någon form av ”utsläppskuld” från tidigare generationer.

Stockholm har dock redan visat att tillväxt i såväl ekonomi som befolkning inte utgör hinder för att minska utsläppen eller ställa om, tvärt om. Det är tack vare det välstånd och den teknikutveckling som vårt västerländska ekonomiska system möjliggjort som vi kommit långt i omställningen. Kristdemokraterna ser mycket optimistiskt på att Stockholm återigen kommer klara de utmaningar vi idag står inför och vi kan göra det utan att vare sig styra över eller spåka världens mest hållbara invånare.

Beslutsgång

Ordföranden identifierar fem förslag till beslut: Förvaltningens förslag, förslag från Petra Gardos Ek m.fl. (M), förslag från Göran Råsmar (C), förslag från Linnea Sandström Lange (L) och förslag från Anders Lindman (SD). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Göran Råsmar (C), Linnea Sandström Lange (L) och Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/987-2 Svar på remiss av klimathandlingsplan 2024-2030
- NI 2024/987-1.1 Bilaga 1. Klimathandlingsplan 2024-2030

- NI 2024/987-1.2 Bilaga 2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

§ 15**Remiss av Motion om att stärka den civila beredskapen**

NI 2024/909

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Motion om att stärka den civila beredskapen, för yttrande till kommunstyrelsen. I motionen föreslås att relevanta nämnder ska ges i uppdrag att ta fram en plan för hur personer i åldern 70-80 år, som inte omfattas av totalförsvarplikten, kan göras delaktiga i stadens arbete med att stärka den civila beredskapen. Motionären föreslår även att relevanta nämnder ska ges i uppdrag att identifiera personer som är mellan 70-80 år och informera dem om möjligheten att engagera sig i arbetet att stärka den civila beredskapen till exempel genom kommunen, frivilligorganisationer och pensionärsorganisationer.

Förvaltningen anser att ett arbete riktat till personer i åldern 70-80 år framförallt bör handla om att öka medvetenheten om vad en god hemberedskap innebär. Förvaltningen anser att det är viktigt att ett sådant arbete görs samordnat och likriktat inom staden, och möjliggör att alla i målgruppen ges likvärdiga förutsättningar att ta del av informationen. Förvaltningen ser därför att ett sådant uppdrag med fördel skulle kunna samordnas av en central förvaltning inom staden. Förvaltningen ser även möjligheter i att staden på central nivå samordnar frivilligorganisationer i större utsträckning än idag, för att därigenom öka de äldres möjligheter till engagemang och delaktighet.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Göran Råsmar (C) och Linnea Sandström Lange (L) yrkar:

1. Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att nämnden i sitt remissvar bifaller motionen.
3. Att därutöver anföra följande:

Frågan om civil beredskap för äldre har tidigare varit uppe i Östermalms SDN våren 2023, med stöd från en av pensionärsorganisationerna. Kriget i Ukraina var i gång och

samhället hade vaknat upp till en ny verklighet. Förutom ett eventuellt krigshot, ökat antal cyberhot och ökad risk för naturkatastrofer gjorde att det var många som förstod att Sverige behövde väsentligt förbättra vår beredskap såväl militärt som civilt.

I dagsläget omfattas alla 16–70-åringar av civilförsvarsplikten, men inte de över 70. Med tanke på att många som hunnit gå i pension fortfarande sitter på en enorm kompetens inom områden som är nödvändiga vid krig eller katastrof bör även de 70+-åringar som kan och vill omfattas av civilförsvarsplikten.

Många kan och vill engagera sig i samhället på olika sätt. Hemberedskapen är givetvis viktig, men vi anser att det är synd att inte ta tillvara den kompetens som givetvis finns kvar hos de som nått 70-års ålder.

Samhället lägger för närvarande mycket resurser på totalförsvaret, och Stockholms stad bör följa efter.

Vi föreslår ett möte för att etablera samarbete med exempelvis Frivilliga Resursgruppen. FRG är en samarbetsorganisation mellan kommun och frivilliga försvarsorganisationer med stöd från MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att utreda hur dagens 70+are kan aktiveras vid kriser.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Göran Råsmar (C) och Linnea Sandström Lange (L).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Göran Råsmar (C) och Linnea Sandström Lange (L), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Göran Råsmar (C) och Linnea Sandström Lange (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/909-2 Svar på remiss av motion om att stärka den civila beredskapen

- NI 2024/909-1.1 Bilaga 1. Motion om att stärka den civila beredskapen

§ 16**Remiss av Motion om muralmålningar under stadens
broar**

NI 2024/979

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av Motion om muralmålningar under stadens broar, för yttrande till kommunstyrelsen. Motionen från Gabriel Kroon (SD) och Anders Lindman (SD) handlar om att införa en policy där underdelarna av Stockholms broar ses som ytor för konst och muralmålningar i syfte att liva upp stadsmiljön samt att genomföra ett pilotprojekt för att muralmåla S:t Eriksbron och Barnhusbron.

Förvaltningen ser att förslaget kan bidra till att öka tryggheten, men att det även finns andra aspekter som måste beaktas. Förvaltningen vill vidare påtala att det är trafikkontoret som har ansvar för broarna och vet vad konstruktionerna tål.

Yrkanden

Anders Lindman (SD) yrkar:

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd tillstyrker motionen.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna föreslår att Stockholm stad bör införa en policy där broarnas underdelar ses som ytor för konst och muralmålningar. I ett första steg vill vi genomföra ett pilotprojekt för att muralmåla S:t Eriksbron och Barnhusbron. I ett andra steg bör fler broar i innerstaden inkluderas med syfte att liva upp stadsmiljön.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Anders Lindman (SD), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/979-2 Svar på remiss av motion om muralmålningar under stadens broar
- NI 2024/979-1.1 Bilaga 1. Motion om muralmålningar under stadens broar

§ 17**Remiss av Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholm stad**

NI 2024/996

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholm stad, för yttrande till kommunstyrelsen. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L) och Elin Hjelmestam (L). I motionen beskrivs vertikala planteringar, eller artificiella träd, som installerats i bland annat Oslo och London, som kan bidra till att rena luften och sänka temperaturen i storstäder. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att staden ska utreda och planera vertikala planteringar/artificiella träd.

Förvaltningen håller med om att det är angeläget att staden genomför åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i Stockholm, och att innovation och ny teknik kan vara en del av detta. Förvaltningen anser att det kan vara intressant att testa den typ av artificiella träd som beskrivs i motionen på lämpliga platser i staden. I första hand ser förvaltningen att artificiella träd ska vara ett komplement, eller ett alternativ, på platser där det av olika anledningar inte går att plantera träd eller annan typ av grönska. Förvaltningen tolkar det som att artificiella träd är avsedda för hårdgjorda ytor, såsom gator och torg och fastighetsmark, eftersom det oftare är på denna typ av ytor som naturlig grönska saknas. Det är även främst på dessa ytor där denna typ av lösning skulle kunna tillföra värden såsom luftrening och svalka. Förvaltningen ansvarar för parkmark och sköter grön gatumark. Eftersom trafikkontoret ansvarar för stadens gatumark menar förvaltningen att trafikkontorets synpunkter på denna remiss är av stor vikt.

Yrkanden

Linnea Sandström Lange (L) och Göran Råsmar (C) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att därutöver anföra följande:

Gröna ytor medför trivsel, skugga och förutsättningar för biologisk mångfald i innerstaden. Norra innerstaden har i dag en del ytor, så som gator och torg, där vertikala planteringar vore önskvärt att undersöka. Odenplan och Östermalmstorg sådana platser, där tillfälliga insatser har gjorts för att exempelvis skapa gröna vintertorg och därför kan vara särskilt lämpade för vertikala planteringar eller artificiella träd.

I övrigt är delar av Norra innerstaden, exempelvis i norra Vasastan, extra hårt drabbade av värmeböljor. I denna delen av stadsdelen är det viktigt att ta till innovativa lösningar för att skapa svalka i synnerhet för stadens äldre och yngre invånare, som annars behöver gå långt under varma perioder. Här kan vertikala planteringar vara extra välkomna, inte minst i de delar som också utgör stora trafikleder genom staden.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom förslaget från Linnea Sandström Lange (L) och Göran Råsmar (C).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Linnea Sandström Lange (L) och Göran Råsmar (C), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Linnea Sandström Lange (L) och Göran Råsmar (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/996-2 Svar på remiss av motion om att placera vertikala planteringar i Stockholms stad
- NI 2024/996-1.1 Bilaga 1. Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholm stad

§ 18**Remiss av Motion om en satsning på renare vatten och en stadsövergripande vattenamiral**

NI 2024/995

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Motion om en satsning på renare vatten och en stadsövergripande vattenamiral, för yttrande till kommunstyrelsen. Motionen är skriven av Jonas Naddebo (C). Motionären anser att vattenkvaliteten i staden försämrats och föreslår ett antal åtgärder samt att en övergripande och sammanhållande roll tillsätts på stadsledningskontoret. Förvaltningen är positiv till att frågor relaterade till vattenkvalitet och bad samordnas och förtydligas inom staden.

Yrkanden

Göran Råsmar (C) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill inledningsvis tacka kontoret för remissvaret, och värdesätter det arbete som kontoret i samarbete med övriga förvaltningar redan gör inom ramen för stadens dagvattenstrategi och åtgärdsprogram för god vattenstatus. Samtidigt ser vi ett behov av att stärka och förtydliga ansvarsfördelningen, för att undvika att vattenrelaterade frågor hamnar mellan stolarna till följd av stuprör. Vår motion om en stadsövergripande vattenamiral samlar denna roll och agerar koordinerande för alla aktörer. Vattenamiralen får en särskild roll att driva utvecklingen för fler badplatser så som vid Källhagen, vattennära aktiviteter som bastuflottar, och säkerställer att vattnet vid dessa platser håller hög kvalitet. Vi välkomnar även att kontoret delar vår uppfattning om att ledningssystemens kapacitet behöver utökas och att incitament behöver skapas för fastighetsägare att genomföra skyfallsåtgärder. Sammantaget är allt detta viktigt för att förbättra tillgängligheten till stadens vatten, och möta ett

växande behov och efterfrågan samt de utmaningar klimatförändringarna medför.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Göran Råsmar (C), och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Göran Råsmar (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/995-2 Svar på remiss av motion om en satsning på renare vatten och en stadsövergripande vattenamiral
- NI 2024/995-1.1 Bilaga 1. Motion om en satsning på renare vatten och en stadsövergripande vattenamiral

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Pétra Helena,Gardos Ek	2024-10-24
Alf Petter Henrik,Martinsson	2024-10-24